

સાહેબજી સુરનાથજીવાદ
સાહેબજીના સાહેબજીને જે મો જો
મીનમો સાહેબજી

આ સીતાજીના જાણી મુજબે સુરનાથજીના
સુરનાથજીના જાણી મુજબે સુરનાથજીના
સુરનાથજીના જાણી મુજબે સુરનાથજીના
સુરનાથજીના જાણી મુજબે સુરનાથજીના

સાહેબજીના સાહેબજીના સાહેબજીના
સાહેબજીના સાહેબજીના સાહેબજીના

સાહેબજીના સાહેબજીના સાહેબજીના
સાહેબજીના સાહેબજીના સાહેબજીના

સાહેબજીના સાહેબજીના સાહેબજીના
સાહેબજીના સાહેબજીના સાહેબજીના

સાહેબજીના સાહેબજીના સાહેબજીના
સાહેબજીના સાહેબજીના સાહેબજીના

0103 04012

[illegible]

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
 श्री. ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 श्री. ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 श्री. ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 श्री. ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 श्री. ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કોપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક

૨૦૫૮

વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ

સીદ્ધહર

ઈસ્માઅશરીયહ

વિષય

૫૭:૨૪

તોહફાએ ઇસ્નાઅશરીયાહ.

મા અને

ઇસ્નાઅશરીયાને તોહફો.

ખિસમિલ્લાહિર રહમાનિર રહીમ.

અલ્લાહુમ્મ સુદ્દે અંના મે.હમ્મદ વઆલે મોહમ્મદ.

ઇસ્નાઅશરી ખીરાદરોની ખીદમતમાં ખાકસાર હાથ શુદ્ધમે
અલો હાથ ઇસમાઇલ અરજ કરે છે કે રહેનખતમાં કેટલાંક
મહીનાથી હજરતઅલી અલય હિસ્સલામે ફરમાવેલી નસીહતો આવે
છે તેની આ જુદી કીતાબ છપારી ખુદાના એક બંદાએ ખેતાના મા
ખાપની રહના સવાખ માટે એક હજાર નકલ રહેનખતના ગ્રાહક માટે
બેટ અને ખીજ ઇસ્નાઅશરીઓ માટે વકફ કરી છે, અને આનું
નામ “ તોહફાએ ઇસ્નાઅશરીયાહ ” રખ્યું છે, જે સાહેબ વાંચે
તે મજકુર મરહુમોના હકમાં દોઆએ પૈર કરે, અને જુવે તે અરધી
આનો પોસ્ટેજ મોકલીને મંગાવી લીએ.

અમદાવાદ તા. ૧૫ મી માહે ઝીલહજ સન ૧૩૨૫ હી.

હઝરત અલી અઃ ફરમાવેલી નસીહતો.

૧ હમાન છે તે એક ઝડ સમાન છે, તેનું મુળ ઘડીન છે તેની ઘડો પરહેઝગારી છે તેનું તુર “ હયા ” છે, અને તેનું ફળ સખાવત છે.

૨ સખાવત ધન્સાનની ઝીનત છે.

૩ અક્કલ ધન્સાનની પુખ્તરગી છે.

૪ સાચુ બોલવું ધન્સાનને અમાન છે.

૫ અક્કલ ધરમની સ્વારી છે, અને ધરમ હીરમની સ્વારી છે.

૬ અક્કલમંદ કમાલ આહે છે.

૭ બહીલ માલ આહે છે.

૮ દુન્યાથી ખુશ થવું બેવકુરી છે.

૯ માલ શહવતની ખાશુ છે.

૧૦ દુન્યા આફતોતું ધર છે.

૧૧ દુન્યા સફી લોકો માટે રેહકાશુ છે.

૧૨ જન્નત પરહેઝગારોતું મકાન છે.

૧૩ સાધ એ છે કે જે સખતીમાં દામ આવે.

૧૪ આ હમાનાના સાધ એમ સોધવા વાળા છે.

૧૫ મોત દરેક જનદાર માટે છે.

૧૬ મોત આખેરતનો દરવાજો છે.

૧૭ ગીમત જહનમના કુતરાની રોશ છે.

૧૮ સત્ય દીનની પોશાક છે.

૧૯ નેકમખત એ છે કે જે ધમાદતને દોસ્ત રાખે.

૨૦ સોજા ઇન્સાનની ઇજ્જતને બરબાદ કરે છે, અને તેની રોજમાં વધારો કરતો નથી.

૨૧ તૌબા કરવી ગુનાહો દૂર થવાની દવા છે.

૨૨ બક્ષીસ ગુનાહોને ઢાંકે છે.

૨૩ સાચો એ છે કે જે પોતાના ઐય કબુલ કરે, અને નાકીસ એ છે કે જે પોતાના ઐય નબુલે

૨૪ ગુસ્સો ઇન્સાનને દલાક કરે છે, અને ઐય ખુદશા કરે છે.

૨૫ બખીલ હમેશા બેઇજ્જત છે, અને દસદ કરનાર હમેશા ખી. માર છે,

૨૬ બક્ષીસ રાહે ખુદમાં મુકરરગ લોકોની ઇબ્બાદત છે,

૨૭ ખોફ કરવો ખુદના અઝાબથી તે પરહેઝગારોની સીરત છે.

૨૮ ગુનાહથી બચવું તૌબા કરનારનો ઇબ્બાદત છે.

૨૯ નમાઝ ખુદને કીલ્લો છે.

૩૦ બોલવું થોડું ફાયદા કારક છે, અને વધારે બોલવું કાતીખ સમાન છે.

૩૧ પરહેઝગારી યકોનતું ફગ છે.

૩૨ દુન્યા ઝેર છે તેને એ ખાય જે ઓળખે નહીં.

૩૩ માલ નેક કામમાં વાપર્યા વીના ફાગદો નહીં પહોંચાડે.

૩૪ આલીમો લોકો ઉપર હાકીમ છે.

૩૫ ગીમત સાંભળનાર ગીમત કરનાર સમાન છે

૩૬ નેઅમતો ખુદએ આપી તેમાં વીચાર કરવો તે ઉમદા ઇબ્બાદત છે.

૩૭ હું બોલવું ઇમાનને લઇ જાય છે.

૪૮ ખાલીસકર ખુદ માટે અગલ, કલમ મોહન્યત દુશ્મની લેવું
 દેવું તરક કરવું ખોલવું અને ચુપ રહેવું મતલબ એ કે જે કાંઈ
 કરવું તે ખાસ ખુદાની ખુશી માટે કરવું.

૪૯ પેટ અને શરમતી જગ્યોને હસમચી ખચાવ.

૫૦ ઈદમ હક તરફ હીલ્લયત કરે છે

૫૧ દુન્યા ગરીબોનું ઘર અને સપ્તોયોનું વતન છે.

૫૨ ઝીનત કારેખેરથી છે ન જવાનીથી.

૫૩ નરમી કારેખેરની ચાવી છે.

૫૪ અહમક વધારે એ છે કે જે પોતાને વધારે અક્કલમંદ જાણે

૫૫ ઇન્સાફ વધારે સારો એ છે કે મજલુમની મદદ કરે.

૫૬ ઈમાન વધારે અફઝલ એ છે કે એહસાન કરે.

૫૭ માલ પાક એ છે કે જેનાથી આખેરત ખરીદે

૫૮ નેકી જોની સાથે કર જેણે તારી સાથે બદી કરી હે.વ.

૫૯ મશકરીથી દુશ્મની અને અદવત થાય છે.

૬૦ કુરઆન પડનાર ખુદાની નજીકી વાળા છે.

૬૧ દુન્યા એવી છે કે જે તેને આહે તેને અને ન આહે તેને પણ
 ખુદ આપે છે પણ ફીન એમું છે કે તે નથી આપતો પણ જોને કે
 જે તેને આહે.

૬૨ શીઆહના મકાનોને બેહીશતવાળા એવી રીતે જુવે છે જેવી
 રીતે લોકો આસમાનમાં સીતારા જુવે છે.

૬૩ ફીરીશતો ખુદ તરફથી હમેશા નીલ કરે છે કે અએ દુન્યા
 વાળાઓ મરવા માટે જણે, ખરાબ ધર્મા માટે ઇમારતો બનાવે,
 જ્યાં માટે બેઝુ કરે.

૫૪ ઇસ્માયીલ ઉપર દરેક એ છે કે તોળા કરે પણ તેથી વધારે વાજબી
એ છે કે ગુનાહ ન કરે.

૫૫ ઇમાનો ગુજરી જાય છે તે અજબ છે પણ સોડાની ગફલત
એ કરતા પણ વધારે અજબ છે.

૫૬ સખર કરવી મુસીબતમાં સખત છે પણ સવાખતુ' ચાલ્યું જતું
તે વધારે સખત છે.

૫૭ ઊંઘેદ દરેક ચીજની નજીક છે પણ દરેક ચીજથી કે જેની
ઊંઘેદ રાખે છે તે કરતા મોત વધારે નજીક છે,

૫૮ દુન્યાથી પરહેઝ કર કેમકે તે રના થનાર છે બાકી રહેનાર નથી.

૫૯ દુન્યાની સફાઈમાં મેલ મળેલો છે અને તેમાં આરામ છે તે
ખીંગારી સાથે મળેલ છે.

૬૦ અએ ખુદાના બંદા ખીજના ઐમ શોધવામાં ઉતાવળ કર નહીં
કેમકે રખેતે ખુદાએ મફૂર તેના ઐબ બક્ષી આપે.

૬૧ અએ દુન્યાના બંદાઓ દીવસના લેવા વેચવામાં મશગુલ થાઓ
હો અને રાતના પોતાના ખીજના ઉપર આરામ લેવા સુવોહો, અને
પડખા ફેરવોહો અને સુવોહો, અને આખેરતના કામથી ગાફીલ થા-
ઓહો અને ઇલાહતના કામથી સુરતી કરોહો તો આખેરતના કામ
કપારે કરશે ? અને મુસાફરીની તગ્યારી કપારે કરશે ?

૬૨ ખુઝુરગી અને મગરૂરી નહીં કરે પણ અહમક.

૬૩ ખુઝુર્ગ લોક કીનો રાખતા નથી

૬૪ મોઅમીન લોક હસદ કરતા નથી

૬૫ બેહીસ્ત આશા રાખે નહીં મળે બલકે ઇલાહતથી મળશે

૬૬ મેહનત કરે રોજમાં વધારો નહીં થાય, બલકે તકદીર જરૂર છે

- ૬૭ ઇન્દ્રિય કરતા ઇન્દ્રિય કોઈ વહેવાર નથી
- ૬૮ દેસા તેમજ દુશ્મનથી મસખરી કર નહીં, કેમકે દેસા દુશ્મન થઈ જશે, અને દુશ્મનો તને હાથક કરવા તપવાર થશે
- ૬૯ જે વાતની ખબર ન હોય તે વીશે વાત કર નહીં, બલકે જે વાતની ખબર હોય તે વાત કર
- ૭૦ દુન્યાના લોકો સાથે વધારે મોહબ્બત ન કર, કેમકે તેઓની સોહબતથી તું આશ્ચર્ય સ્વીકાર, અને તેઓ તારા દુશ્મન થઈ જશે; કેમકે એ લોક અમ જેવા છે, તેઓથી ફાયદો થેડો થાય છે, અને બાળે વધારે છે
- ૭૧ દુન્યાને બદલે આપેસ્તાને વેચ નહીં, અને બાકીને બદલે ફાનીને લે નહીં
- ૭૨ લોકો સાથે સોહબત ઓછી રાખ કેમકે તું ગરીબ થઈ જઈશ તો તારા ઉપર ફખર કરશે, અને અગર દોષત વાળો થઈશ તો હાસલ કરશે
- ૭૩ સમદ (નેકામપ્ત) નહીં થાય પણ ખુદાની ઇબાદતથી, અને શકી (બદમાખત) નહીં થાય પણ ખુદાની નાફરમાનીથી
- ૭૪ (આપ ફરમાને છે) જેણે અમારી પેરવી કરી તે ગુમરાહ નહીં થાય, અને જેણે અમારો ઇન્કાર કર્યો તે હીલ્લત નહીં પામે અને અમારા દુશ્મનની મદદ કરે તે નખા નહીં પામે
- ૭૫ મોઅમીન માટે દુન્યા કૈદખાનું છે, અને કાફરો માટે દુન્યા જન્નત છે
- ૭૬ અમે લોકો માહીતગાર થાઓ કે દુન્યા એક ફાની થનાર મુસાફરખાના સમાન છે, અને હમેશા બાકી રહેનાર આપેલ છે, તમેને

લાગીમ છે કે આ સરાથી કાંઈ હાસિલ કરો, એટલે નેક અગલ કરો.
કે તમેને આખેરતનું ભાતુ થાય, અને જેની સામે તમારા તમામ
કામ જાહેર અને ખુશ્લા છે તેની સામે સામાટે પરદો કરો છો! માટે
પરહેઝ કરો.

૭૭ અએ લોકો મરવાની પહેલે પોતાના દીલ દુન્યાથી જુદા કરો,
અને દુન્યામાં તમેને શકત ઇમતેહાન માટે મોકલ્યા છે, અને તમે
આખેરત માટે પૈદા થયા છો.

૭૮ અએ લોકો તમેએ રાહે ખુદામાં જે માલ વાપર્યો તે તમારો
માટે છે, અને બાકી મુકયો તે તમારો દુશમનો માટે છે.

૭૯ ઇનસાન જ્યાં સુધી દુન્યાને તુચ્છ નહીં સમજે ત્યાં સુધી ખુ-
જુર્ગ નહીં થાય.

૮૦ સખર જેવો કોઈ દોલત નથી.

૮૧ કોઈ ઝર આજેઝી જેવું નથી.

૮૨ કોઈ હસબ અદબ જવું નથી.

૮૩ કોઈ ખજાનો ઇસ્મને જેવો નથી.

૮૪ નાદાનોથી પોતાના કામો માટે મસવેરો નકર.

૮૫ દુશમન હલકો હોય તો પણ ઝોછો ન સમજ.

૮૬ દુન્યામાં ખુશ હશે તે આખેરતમાં હલાક થશે.

૮૭ દુન્યામાં ગમગીન હશે તે આખેરતમાં ખુશી થશે.

૮૮ જેણે યકીન વેચી શક લીધી, હક વેચીને બાતીલ લીધું, અને
આખેરત વેચીને દુન્યા લીધી તે હલાક થયો.

૮૯ મને એ સખસથી અજબ થાય છે કે જે મોતને લુધી જાય છે,
એ છતાં કે લોકોને મરતા જુવે છે.

- ૯૦ અને એ શખસથી અજબ થાય છે કે જે લોકોના એમ શોધે છે
એ છતાં કે ખીજા કરતા તેનામાં વધારે એમ બધાં છે
- ૯૧ અને એ શખસથી અજબ થાય છે કે દુન્યાથી જરાવાળો છે
અને મુસાફરીનો સામાન તથાપાર કરતો નથી
- ૯૨ ખુદાવંદે આકામે ગરીબોની રોજ અમીરો ઉપર વાજી કરી છે
તે કાંઈ ગરીબ કદી ભુખ્યે નહીં રહે, પણ બ્યારે અમીર તેના હાથ
નહી આપે, અને ખુદાએ આદીત્ર ક્યામતને દીવસે અમીરોને પુછ કરશે
- ૯૩ અમલ વીનાનો આલીમ મેલ વીનાનાં ગાંડ સમાન છે
- ૯૪ જે અમલ તોળા ન કરે તે છપરા વીનાના મકાન સમાન છે
- ૯૫ ખેડવા એરત નમક વીનાના ખાણુ સમાન છે
- ૯૬ જે શખસ પોતાના એમ શોધશે તે ખીજાના એમ નહીં શોધે
- ૯૭ જેણે દુન્યાને તરક કરી તેણે પરહેઝગારી કબુલ કરી
- ૯૮ જે શખસ પોતાને ખુશરુગ જાણુસે તે ખુદા પાસે હલકા થશે
- ૯૯ અક્કલવાળો એ શખસ છે કે જે જરૂરદરત હોય તેની સાથે દુશ-
મની ન કરે, અને જે તાબામાં હોય તેને ખેલજગત ન કરે
- ૧૦૦ ખરાબમાં ખરાબ એ શખસ છે કે જે જહરમાં મોમીન અને
ખાતીનમાં મુનાશીક હોય, એટલે જહરમાં મોહબ્બત કરે અને ખા-
તીનમાં દુશમની કરે
- ૧૦૧ તહારી ઉસર ગાંધ તે મક્કી નહીં આવે, અને જે બાકી છે તેની
ખમર નહીં રહે, માટે વખતને ગનીમત જાણુ અને પુરસદતો વખત
ખરબાદ ન કરે અને પરહેઝગાર થા.
- ૧૦૨ જેના માટે અમલ નથી તેના માટે સવચ નથી.
- ૧૦૩ જેની નીચત સાફ નથી તેના માટે અમલ નથી.

૧૦૪ જે અમાનતદાર નથી તેના માટે અમલ નથી.

૧૦૫ જેને અફમ નથી તેને અફમ નથી.

૧૦૬ જેને ઇમાન નથી તેના માટે નબત નથી.

૧૦૭ જેને ઇદમ નથી તેને નીચ્ચ નથી.

૧૦૮ જેને ખસારત નથી તેને ઇદમ નથી.

૧૦૯ જેના માટે દુન્યામાં સુસીમતો અને સખતીયો નથી તેના માટે આખેતમાં તેઅમતો નથી.

૧૧૦ જેના માટે ઇસ્તીગદાર અને તોગા નથી તેના માટે દીન નથી.

૧૧૧ માલથી યુઝુરગી નથી સખવતથી છે.

૧૧૨ જમીન ખુદાની હુજ્જતથી ખાલી નથી જાહેર હોય યા છુપી.

૧૧૩ જેણે નસીહત કમુત્ત કરી નહી તે હલાક થયો.

૧૧૪ જેને હીદમ નથી તેને ઇદમ નથી.

૧૧૫ જેને સખવત નથી તેને યુઝુરગી નથી.

૧૧૬ જેને દીન નથી તેને અમાનત નથી.

૧૧૭ જેને દીન નથી તેને તકીયો પણ નથી.

૧૧૮ જે ચુપ નથી રહેતો તેના માટે બેહતરી નથી.

૧૧૯ મોઅમીનનો દુશમન તેના નફસ કરતા કોઇ સખત નથી.

૧૨૦ હસદ જેવી ખીજ કોઇ બ્રા નથી.

૧૨૧ અફસોસ છે જીંદગાની તમામ થઇ અને ગુનાહસીચાય આખેરત માટે ખીજુ કાંઇ બાતુ ભેગુ કર્યું નહીં, અને હજુ પણ તારી ગફલતનો એવો હાલ છે કે નફસની લજ્જતો કે જે ફિઝની છે અને હયા તથા હવસમાં ગીરફતાર છે, અને હીસાબના દીવસ અને પોતાના ખાલીકના મનાસથી ખીસકુત ગારીઝ છે.

૧૨૨ અએ જિંચી જાચી મેડી અને મહલના રહેનારાઓ હુશીયાર થઇ જાઓ કે નજીક છે કે તમે માટીમાં મળી જશો, અને જમીનમાં દફન થશો અને અએ લોકો હુશીયાર થઇ જાઓ કે એક શીરીફનો હમેશા ખુદા તરફથી જમીનવળાઓ અને દુન્યાવાળાઓને આવજ આવપીને કહે છે કે અએ ગાફેલો ગરજતમાં કેમ પડ્યા છે ? અને શામાટે સારી સારી ઇમારતો બનાવામાં મશગુલ થાઓ છે ? કેમકે એ તો ફક્ત પોતાના વખતને અરમદ કરવાનું છે, અને તમે પૈદા થયા નથી પણ મરવા માટે, અને આજે જિમદા જિમદા ઇમારતો બનાવો છે. તે દુકંદ રુદામાં ખરાબ વીરાન અને અરબાદ થઇ જશે ૧૨૩ અએ લોકો તમે જાણતા નથી કે દુન્યામાં ખુશી કરવી તે ફરેબ ખાવતું છે, છેવટે શરમીદગી વીના ખીજી કાંઇ નથી, અને અએ આરામ ચાહવાવાળાઓ તમરૂં હમેશાં દુન્યામાં રહેવાનું બનવા જોગ નથી, અને એવો ખીચલ ખોટો છે, અએ ગાફેલો ગરજત ॥ જિંધથી જગૃત થાઓ, અને આખેરતનો તોશો હારીઝ કરો, કેમકે એક દીવસ જરૂર દુન્યાથી જવું છે, માટે આખેરતનું બધું મેળવવા જલદી કરો, કેમકે મોત તમારી તાકમાં છે, અને એક દીવસ જરૂર નાઝીલ થશે. અએ લોકો દુન્યા મુસાફરખાના સમાન છે કે મુસાફર રાતના સાં ઠહેરે છે અને સવારના ચાલતો થાય છે.

૧૨૪ અએ દુન્યા ચાહવાવાળાઓ હુશીયાર થઇ જાઓ કે દુન્યા એકજાજતીનું મકાન છે, અને દુન્યાની મીઠસ ઈન્દ્રાવન કરતાં પણ વધારે કડવી અને ખરાબ સ્વાદવાળી છે પણ દોલતમદોને દોલત ખુબ ફરેબ આપી રહી છે, અને ખુબ તલબખુર અને અકંકરવાળા બનાવે છે; માટે અએ લોકો તેનાથી પરહેઝ કરો કે તે ફાની છે, અને

આખેર ને ખાકી રહેનાર છે તના માટે કાશીશ અને મેઢનત કરે,
કે તેથી હોશાં ફાયદો પામશે.

૧૨૫ અગ્રે શખસ વાયદા અગ્ર કર અને અદદ વધા કર

૧૨૬ અખશીશ કરવાવળો થા, ઇતરાફ કરવાવળો નથા એટલે સખા-
વત કર પણ નક્કમું નહું ઉડાડ નહીં,

૧૨૭ અગ્રે શખસ મધમાળના જેવો થા, કે તે ઉમદા ફળ ખાય છે
તો પકપાકીળ મધ આપે છે, અને જે જાડી ડાળ ઉપર ખેસે છે
તેને ધળ થતી નથી, જે શખસ પુરી વાત હહેશે તે પુરી વાત
સાંભળશે

૧૨૮ જે શખસ વધારે જીવશે તે વધારે દોસ્તોનાં મરણ જોશે

૧૨૯ જેની ઉમ્મર વધારે હશે તેના યૌવ પણ વધારે હશે

૧૩૦ જેણે તકબ્બુલમ કરી તે હકીર થશે

૧૩૧ જેણે કુદમ ક્યો તેની ઉમ્મર ટુંકી થઈ

૧૩૨ જેણે અમારો દામન પકડ્યો તે નાનત પામ્યો

૧૩૩ જેની જીમ મીઠી થાય તેના દોસ્ત વણા થાય

૧૩૪ જે ખુદાને પુકારે તેને ખુદા જગાળ આપે

૧૩૫ જેણે દુન્યા ઉપર બરોંસો ક્યો તે રાકી (બદગમ્ત) અને
કમનસીબ છે

૧૩૬ જે શખસ લોકોથી હયા કરેનો નથી તે ખુદાથી પણ શરમ
નહી કરે

૧૩૭ જે શખસની જીંદગીથી કાઠને ફાયદો ન પહોંચે તે શખસની
મણત્રી આરતોમાં છે.

૧૩૮ જે શખસ ખુદાના દીનને રમત સમજશે તેને ખુદા જહાનમાં
દખીલ કરશે.

૧૩૯ જે શખસ ખુદાની ખાદ કરશે તેના ખુદા દરેક ચીજની ની. બેન રાખશે.

૧૪૦ જે શખસ લોકાથી કરશે તેને ખુદા દરેક ચીજથી કરાવશે.

૧૪૧ જે શખસ દુન્યામાં હમેશાં ગમગીન રેલશે તેને કયામતમાં ખુદા બેહીશ્તમાં જગ્યો આપશે, અને તેની આંખોને રોશન કરશે.

૧૪૨ જે જુદમ કરશે તેના ઉપર ખાજે કાઢ જુદમ કરશે.

૧૪૩ જે પોતાના નશ્તને હકીર જાણશે તે જુદમ થશે.

૧૪૪ જે ખુદાની મતાઅત કરશે તે મદદ પામશે.

૧૪૫ જેણે તારો ઐમ શોધ્યો તેણે નસીહત કરી સગજ

૧૪૬ જેણે તારી તારીફ કરી તેણે તને ઝખાલ કયો સમજ.

૧૪૭ જેણે પોતાને ઝાળખ્યો તેણે ખુદાને ઝાળખ્યો.

૧૪૮ જેણે યકીનથી જાણ્યું કે આ દુન્યામાંથી જવું છે તે આખો રતનો તોશો જરૂર કરશે.

૧૪૯ જેણે સખર કરી તેનો મેલનત ઝાણી થય.

૧૫૦ જેણે ખુદાને જાણ્યો તેના માઅરફત કામીલ થય.

૧૫૧ જેણે ખુદાનો ખેદ કયો તેને કોઈનો ખેદ નથી.

૧૫૨ જે શખસ જુ મની ઝહમત અને પેટની પુખથી સખર નહી કરે તેની ખોમારી લાંબી થવાની.

૧૫૩ જેની અદત ખરાબ થય તેની રોજી તંગ થય.

૧૫૪ જેની શહવત વધરે થય તેની મુશ્વત ઝાણી થય.

૧૫૫ જેને શક થયો તેનો દીન ખરાબ થયો.

૧૫૬ જેણે નસીહત કબુલ કરી નહી તે હઝાક થયો.

૧૫૭ ખરાબ ખાણું—હરામનું છે.

૧૫૮ ખુદાના અઝાબ ઉપર સખર કરવા કરતા પરહેઝગારી જીપર સ.

બર કરવી આસાન છે.

૧૧૮ ખરાબ કલામ ઝુઠ છે.

૧૧૯ ખરાબ રફીક હીરસ છે

૧૨૦ ખરાબ સાથી હસદ છે

૧૨૧ ખુશ સુરતી બંદાની ઇલાદતથી છે

૧૨૨ ખુશીની ખુશસુરતી સખર છે.

૧૨૩ એહસાનની ખુશસુરતી એહસાન કાવાથી છે

૧૨૪ કુરઆનની ખુશસુરતી સરગો બકર અને આલેઇમરાનથી છે

૧૨૫ ખુશસુરતી આલીમની અમલથી છે

૧૨૬ જે આલીમ અમલ ન કરે તે એ ઝડ સમાન છે કે જેને મેવા ન થાય

૧૨૭ દુન્યાની મોહબ્બતથી ડગે કે તે શૈતાનની બાળ અને ઇમાનની ખરાબી છે

૧૨૮ અસલ પરહેઝમરી ગુનાહથી બચા અને હરામથી છેટે રહેવથી છે

૧૨૯ વધારે બદ એ શખસ છે કે જે પોતાના દીનને દુન્યાની રોનક અને માલ માટે વેચે

૧૩૦ ખરાબમાં ખરાબ રફીક ગુરસો છે કે ઐય બાહેર કરે છે અને ખુરાઇ નજીક કરે છે, અને નેકીને દુર કરે છે

૧૩૧ મા બાપ નો હુકમ તમામ ફયઝ કરતા વધારે ખુબુરમ છે

૧૩૨ ઇનસાનનું પેટ ફશમન સમાન છે

૧૩૩ તમે તમારા માબાપ સાથે નેકી કરો કે તમારા ફરજંદો તમારી સાથે નેકી કરે

૧૭૫ સદા અપાયા માલમાં બરકત થાય છે

૧૭૬ ઇનસાનને જીવ થશે બલા આવે છે

૧૭૭ નેક અમલથી ઇમ્મરમાં વધારો થાય છે

૧૭૮ ખુદના ખાદ્યો રોવાથી યુનાહ ધેવાઇ જાય છે

૧૭૯ ત્રણ શખસને કાંઇ પણ પુછ્યા વીના બેહીસ્તમાં લઈ જશે,

૧-ઇમામે આદીલ, ૨-ખરે બોલનાર વેપારી ૩-એ ખુદો કે જેણે
ઇલાહમાં ઉમ્મર ગાળી હોય

૧૮૦ ત્રણ શખસને કાંઇ પણ પુછ્યા વીના જહન્નમમાં લઈ જશે,

૧-ઇમામે ઝાલીમ, ૨-જુહુ બોલનાર વેપારી, ૩-ખુદો કીનાખોર

૧૮૧ ત્રણ શખસ બેહીસ્તમાં નહીં જાય ૧-શગજ ખર ૨-મદુગર

૩-સખાબાલાઓ ઉપર રહમ ન કરે તે

૧૮૨ ત્રણ ચીજ ખુદા પાસે શીકાયત કરશે, ૧-કુરઅને શરીફ કેદશે

કે મને બરબાદ કર્યું મારા કટકે કટકા કર્યા મને બાળી નાખ્યું (પટી

ને અમલ ન કરે તેણે) ૨-જે મસજીદમાં લોકો નમાઝ ન પડે તે

કેદશે કે મને નકામી રાખી અને બરબાદ કરી નાખી ૩-હજરને ર-

સુલે ખુદા સં ની ઇતરત શીકાયત કરશે કે અમેને છેટે રાખી અને

અમારા ઉપર ગુસ્સો કર્યો

૧૮૩ મુસલમાન ઉપર મુસલમાનના ૭ હક છે ૧-મુલાકાત વખતે

સલામ કરે

૨-બોલાવે તો તેની પાસે જાય

૩-ખીમાર થાય તો જોવા જાય

૪-મરી જાય તે જનાઝા સાથે જાય

૫-પોતા માટે જે બાબતને દોસ્ત રાખે તે બાબત તેના માટે પણ ચાહે.

૬-પોતા માટે જે ચીજથી અણુગમે રાખે તે ચીજથી તેના માટે પણ અણુગમે રાખે

૭-પોતાના માલથી તેની માફ કરે

૧૮૪ જે ચીજ ફના થનાર છે તેને વાપરે, અને જે બાકી રહેવા લાગી ચીજ છે તે તેના અદ્ભૂતમાં લીઓ

૧૮૫ આલીમોની મોહબ્બત કરવાથી મદમમાં વધારો થાય છે

૧૮૬ હકીમોની સોહબતથી નમ્રતા વધારે થાય છે

૧૮૭ ફકીરોની સોહબતથી શુકર કરવામાં વધારો થાય છે

૧૮૮ પોતાના નફસ સાથે જેહાદ કરવો તે બેહીશ્ત ખરીફ કરના જેવું છે, તે. જેગે પોતાના નફસ સાથે જેહાદ કરી તેણે બેહીશ્ત ખરીફી; અને આતો બહુજ બેહતર સવાબ છે

૧૮૯ મરવાની પહેલે પરવરદેગારની મુલાકાત મ.ટે આખેરતનો તોશો કરી લીઓ

૧૯૦ શહાતની શુરઆતમાં ખુશી છે અને હેવટમાં હમેશાની હતાકી છે

૧૯૧ વધારે અહમક અને મુખ એ છે કે જે પોતાને અક્લમંદ સમજે.

૧૯૨ વધારે ફકીર એ છે કે જે તમા રાખે

૧૯૩ વધારે સારો અને વધારે તવંગર એ છે કે જે મનોવીકારથી છોટે રહે

૧૯૪ વધારે બેહતર એ શખસ છે કે જે લોકોને નફા પહોંચાડે

૧૯૫ આખેરતમાં વધારે નફા એને મળશે કે જેને દુન્યામાં થોડો નફો મળ્યો છે

૧૯૬ ખુદા પાસે કાજત ચાહવી હોય તો પહેલે મોહમ્મદ અને આલે મોહમ્મદ ઉપર દોરદ પડીને અહલેબૈતનો વારતો આપીને દોઆ માગ. ૧૯૭ જે બંદને ખુદા દોસ્ત રાખે છે તેનાથી દુન્યાનો માલ દુર કરેછે. ૧૯૮ તુ કાઇ સાથે નેકી કરતો તેને છુપી રાખ, અને તારી સાથે કાઇ નેકી કરે તો તેને બહાર કર.

૧૯૯ અએ લોકો જાણો કે દુન્યા અને આખેરત બે ચોરતો સમાન છે કે એક મરદના ઘરમાં હોય, તો એકને રજી રાખે તો બીજી ના-રાજ થઇ જાય છે.

૨૦૦ અએ લોકો જાણો કે એક ફોરીફનો હમેશા નીકા કરે છે કે અએ લોકો જાણો મરી જવા માટે, ઇમારતો બનાવો ખરામ થવા માટે, બેગુ કરો મુકી જવા માટે.

૨૦૧ અએ લોકો જાણો કે દુન્યા છે તે વાળાના છાયા અને સુનેલાના બિંદ્રની માફક છે કે તેને ટકમ પછું. ત્યાં થોડા વખતમાં ચાલી જાય છે, અને તેની ખુશી ગમી સાથે અને તેની મીઠાસ કડવાસ સાથે મળેલી છે, નેઅમત ચાલી જાય છે, લોકો ફના થાય છે અને મેહનત અને દુઃખ વેઠવા પડે છે.

૨૦૨ અએ લોકો જાણો દુન્યાની નેઅમતો સાથે આવતી નથી, અને હાલ બદલાયા કરે છે, અને લજ્જતો ફના થનાર છે, અને મેહનત બાકી રહે છે, માટે દુન્યા તમારાથી મેદુ ફરવે તેની પહેલે તમે તેનાથી મોટુ ફરવો, અને તમાને બીજા સાથે બદલી ન.ખે એટલે દુન્યાને તજી દઇ આખેરત દ્યો.

૨૦૩ અએ લોકો જાણો કે દુન્યા અને આખેરત આપસમાં બે દુશ-મન સમાન છે, કે એક બીજી સાથે અદાવા રાખે છે, તેમજ દીન અને દુન્યા બે જુદા જુદા રસ્તાની જેમ છે, કે એકનો રસ્તો પુર્વ

તરફ છે અને બીજીનો રસ્તો પશ્ચિમ તરફ છે, તો જે દુન્યાને દેરત રાખે તે આખેરતનો દુશમન થશે, અને આખેરતને દેરત રાખે તે દુન્યાનો દુશમન થશે, અને જે દુન્યા તરફ જશે તે દીનથી બહુજ છેટે થશે, અને જે દીન તરફ જશે તે દુન્યાથી ઘણો છેટે થશે અને એક શવહરના ઘરમાં જેમ બે ઝોરત હોય અને તેણીઓ કદી આપસમાં બનાવટ રાખતી નથી તેમજ દીન અને દુન્યાને આપસમાં બનાવટ નથી.

૨૦૪ અગ્ને લોકો બહુ કે દુન્યા સાંપની સમાન છે કે ઊપરનો ભાગ નરમ અને સારો હીલ ખુશ કરનાર છે, અને અંદર ઝેર ભરેલું છે, માટે તેણીથી દુર રહ્યા કરો.

૨૦૫ અગ્ને લોકો બહુ કે ટાટીના હાથમાં સુન્કરનો અરક હોય તે કરતા તમારી દુન્યા મારી નબ્બરમાં ખરાબ છે, જનાવરના મોઢામાં પાંદ તે કરતા પણ દુન્યા વધારે નાની છે, આ પ્રતા થવાવાળી ને અમો અને ઘરનાદ થવા વાળી લીજ્જતોથી અલી ઇબ્ને અબીતાલેબને શું ઠામ છે ?

૨૦૬ અગ્ને લોકો બહુ કે દુન્યા ખરાબ છે, કેમકે તેમાં નેકી થોડી છે અને બધી વધારે છે, લજ્જા ઘણી ઓછી છે, અને પસતાવા પણ બહુજ છે, અને તેની રાહત છે તે સખતી અને ઇજ્જ સાથે મળેલી છે, અને તેની ઊમદગી નહસ સાથે મળેલી છે, અને તેનો ફાયદો તુકસાન સાથે મળેલો છે, અને તેની મીઠસ કડવાસ સાથે મળેલી છે, માટે તેણીથી બચો.

૨૦૭ ખરેખર દીન અને દુન્યામાં બુઝુર્ગ સખી છે.

૨૦૮ ખરેખર બુઝુર્ગી અક્કત અને અદબ થકી છે, ન માલ અને હસાયથી.

૨૯૯ ખરેખર અક્ષત્રવાળો એ છે કે જે ગુનાહોથી ખરેખર કરે, અને આખેરતથી ડરતો રહે.

૨૧૦ તારા માલમાંથી તારા નસીયતું એટલુંજ છે કે જે તુ આખેરત માટે ભેગું કરીને આગળ મોકલે, કેમકે જે બાકી રહેશે તેના વારીસ માલીક થશે.

૨૧૧ બખીસોને બશારત આપકે તમારો માલ કાંતો જમાનાના ફરશી બરમાફ થઇ જશે કાંતો વારેસોને મળશે, પણ તમોને કાંઇ ફાયદો નહીં પહોંચે.

૨૧૨ નેઝાતું ઝખમ રૂઝાય છે પણ જીમતું ઝખમ રૂઝતું નથી.

૨૧૩ અએ મોઅમેનો જાણો કે તમારો માલ અને તમારી અવલાહ શીતનો છે જેમકે તે વીશે ખુદાએ કુરઆનમાં ફરમાવેલ છે, તો કયા મતના દીવસે માલ તોગજ આલાહ કાંઇ પણ કામ નહીં આવે પણ જે શખસ સાફ દીલથી રહે ખુદામાં વાપરશે તેનું ફળ ત્યાં પામશે.

૨૧૪ અએ લોકો તમારી પાસે માલ ઓછો હોય તો ખુદાનો શુકર કરો, કેમકે માલ જેટલો વધારે હશે તેટલો હીસા'ગ દેવો પડશે.

૨૧૫ અએ લોકો જાણો બ્યારે હૉ રસુલે ખુદાસૉ મેઅરાજથી પાછા આવ્યા ત્યારે ફરમાવ્યું કે અએ અલી મારા બાઇ મેં આસમાન વચ્ચે બે શીરીસ્તાને નીદા કરતા જોયા કે તે બન્નેમાંથી એક કહેતો હતો કે ખુદાવંદા જે તારી રાહમાં વાપરે તેને નેક સીકત અતા કર.

૨૧૬ કારેખરમાં કાશીશ કરવાથી ઉમરમાં વધારો થાય છે.

૨૧૭ દુન્યા ફના થનાર છે અને તેને આહવા વાળા કરોળીયાની જાળ સમાન છે.

૨૧૮ અગો અહલેગયતથી મોહબ્બત અને અમારા દુશ્મનોથી

બેઝારી રાખવી વાજીબ છે.

૨૧૯ બયતુલ્લાહની ઝીવારત કરવી તે ખુદાના અઝામથી અમાન છે.

૨૨૦ પરહેઝગારીથી દીન મજબુત થાય છે.

૨૨૧ શીન્ક કાંવાથી હાક થવાય છે.

૨૨૨ જોહસાન કરવાથી મોહબ્બત થાય છે.

૨૨૩ ખુદાનો ઝીકર સાંભળનાર ઝીકર કરનાર સમાન છે.

૨૨૪ બખશીશ કરે તે દુન્યામાં ખુશ્ન અને સરદાર છે, પરહેઝગારી કરે તે અખેરતમાં સરદાર છે.

૨૨૫ દીનના ફાયદાની ૬ ચીજો છે,

૧ યકીનનું ખલીસ કાંવું

૨ મુયલમાનેને નસીહત કરવી.

૩ નમાઝ કાયમ કરવી,

૪ ઝકાત આપવી,

૫ હજ અદા કરવી,

૬ હરામ અને નજીસથી પરહેઝ કરવી.

૨૨૬ મનસાન માટે ૬ ચીજો લાઝીમ છે, ત્રણ ઘરે અને ત્રણ મુસાફરીમાં, ઘરે કરવાની ચીજો —

૧ કુરઆને શરીફની તીજાત કરવી,

૨ ખુદાની મસજીદો બનાવવી,

૩ પોતાના બીરાદરોને ખુદાની રાહ તરફ બોલાવવા,

અને ત્રણ ચીજો મુસાફરીમાં કરવાની આ છે —

૧ પોતાનું બાલુ બીજાઓને ખવરાવવું,

૨ લે.કો સાથે સારી રીતે વરતવું,

- ૩ ગુનાહ ન હોય એવી રીતે એક ળીજ સાથે હસવું.
- ૨૨૭ પોતાના અમ્યાઓને સાત વાસ થાય ત્યારે નગામ પડવો, અને બાલીય થવા પછી તેઓના હાથ ઉપર મુકી આપો.
- ૨૨૮ આખેરતનો ઝીકર કરવો શીકા અને દવા છે.
- ૨૨૯ જે ચીજ દુન્યામાં ઘેડી હોય અને આખેરતમાં વધારે હોય તેને તરક કરો અને આ તાંગ જગોને તરક કરો કેમકે આખેરતમાં ઘણી મોટી જગ્યા છે.
- ૨૩૦ બેહતરમાં બેહતર એ શખસ છે કે જે તેની સાથે મુસ્સો કરે તો તે નરમી કરે અને તેના ઉપર મુલમ કરે તો તેને માર કરે, અને તેની સાથે બદી કરે તો તે નેકી કરે.
- ૨૩૧ બેહતરમાં બેહતર એ શખસ છે કે જે પોતાને તમામ શેલવ-તથી બચાવે, અને પોતાના ગુસ્સાને રોકે; અને પોતાના પરવરદીગારને રાજી રાખે.
- ૨૩૨ બેહતરમાં બેહતર એ શખસ છે કે તેને કાંઈ આપે તો શુકર કરે; અને સખતી આવે તો સખર કરે.
- ૨૩૩ બેહતરમાં બેહતર એ શખસ છે કે તેનો નફસ પરહેઝમાર હોય, અને તેનું ઇમાન શકી આલીસ હોય દીનમાં તેનું ચકીન સાચું હોય.
- ૨૩૪ મુસલમાનનું તુર રાતના ઉભા રહેવામાં છે એટલે રાત્રે ખુદાની કબાહતમાં છે.
- ૨૩૫ મોતો ભુલી જવાથી દીલ ઉપર કટ ચડે છે.
- ૨૩૬ કબરની અંધારી કોટડીમાં નમાઝ થકી તુર છે.
- ૨૩૭ ચહેરાનું તુર સાચું બોલવાથી છે.

- ૨૩૮ ઇનસાનની હલાકી તેની તખીયતની તેજના સમજથી છે.
- ૨૩૯ અકત્રમદોને મોહતાજી નથી, જે મુરબ્બને દીન નથી; મુદને ખુશુરગી નથી, હસદખોરને રાહત નથી, સખર કરનારને ગમ નથી, અદકાને હરામ નથી, જોરતમાં વશ નથી; બદમઆશ માટે બદ ખોલવાનું છે, આ દુન્યા અને તેના સામાન ઉપર વુદ્દ છે કે તે ગમ અને મુસીબત માટે પયદા કરવામાં આવી છે.
- ૨૪૦ અએ મુનેદ્દારો ખુદાની રહમતથી હરગીજ નાકિમેદ થ.જો નહીં કેમકે ખુદા મહેરબાન છે મેહરબાન; અને સામાન વીના મુશાફરી ન કરો કેમકે રસ્તો ખીકટ છે ખીકટ.
- ૨૪૧ અરે તું કપડા થકી પોતાને રૂપજો અને ખુશસુરત બનાવે છે પણ જાણ કે ખુશસુરતી કપડામાં નથી; બલકે ઇલમ અને અદરમાં ખુશસુરતી છે.
- ૨૪૨ અએ હસબ નસબ (ખાનદાન)ની પુજા કરનાર જાણ કે હસબ અને નસબમાં ખુશુરગી નથી કેમકે તમામ જાણ એકજ મા બાપની ઝોલાદ છે માટે હસબ ઉપર કપ્પર નકર.
- ૨૪૩ ઇનસાનનો નફસ મેહતાજી આવતાથી ગમરાય છે; પણ જાણો નથી કે તવંગરો કરતા મરીતી બેહતર છે કેમકે તાંગરો ગુમરાહ કરે છે.
- ૨૪૪ અગર તું ચહે કે તારી જાંઘી મીઠાસ અને મજાહમાં મુજરે તો તું હમદ અને બખીલી અને હીરસ નકર.
- ૨૪૫ જાહેસોની સોહબત ન કર અને તેઓથી દુર રહે, કેમકે જાહેસોએ અકત્રમદોને હલાક કર્યા છે.
- ૨૪૬ અએ દુન્યાના આશક દુન્યાનું મોદુ તાસથી ફરેલું છે અને

જ્યારે તે તાસ તરફથી એકદમ મોટું ફેરવી લેશે ત્યારે તું શરમીંદા થામશ.

૨૪૭ જેને કાલે મરવું છે. તેના માટે એક દોષસની રોજી બસ છે.

૨૪૮ પાહેજમાર અંગે પાક લોક સીવાય ખીજની સોદાયત કર નહીં

૨૪૯ માલ વધારે હોવામાં અવગ નથી બલકે માલ અવગને છુપાવે છે.

૨૫૦ દુન્યાના હીરસને તરફ કર અને જીંદગીનો સોભ નકર.

૨૫૧ માલ ભેગો નકર; કેમકે તને ખબર નથી કે કેના માટે ભેગો કરે છે.

૨૫૨ તને ખબર નથી કે તને તારી જમીનમાં નાખશે કે ખીજની

૨૫૩ ધનસાનની રોજી મુકરર થએલી છે; માટે તેના માટે કસીસ કરી નકકામી છે.

૨૫૪ જે હીરસ કરે તે ફરીર છે.

૨૫૫ જે સમર કરે તે અમીર છે

૨૫૬ હું દુન્યાની તાચરીફ કરગીઝ નહીં કરું, કેમકે તેની શુરઆતમાં રાહત આ આખરમાં ફના છે, તેના હલાલમાં હીસાબ અને હરામમાં અજાબ છે

૨૫૭ દરેક નેકીને માટે સવાબ છે.

૨૫૮ દરેક જીંદગી માટે મૈત છે.

૨૫૯ દરેક ખીમારી માટે દવા છે

૨૬૦ દરેક ચીજ માટે ફના છે

૨૬૧ દરેક અલીમ માટે અજાબ છે

૨૬૨ દરેક જાહેર માટે ખાતીન છે, જેનું જાહેર નેક છે તેનું ખાતીન પણ નેક છે

- ૨૬૩ દરેક ચીજનું જી છે, અને અદાવતનું જી મશકરી છે
- ૨૬૪ દરેક માટે ખોરાક છે, મોત માટે તુ ખોરાક છે
- ૨૬૫ દરેક ચીજનું ફળ છે
- ૨૬૬ દરેક ગુનાહ માટે સજા છે
- ૨૬૭ દરેક માટે અદમ્ય જરૂર છે
- ૨૬૮ આખેરતની દરેક ચીજ માટે બકા (હમેશપણું) છે
- ૨૬૯ અક્કતવાળા માટે દરેક ચીજમાં અક્કતમંદી છે, અને નાદાન માટે દરેક વાતમાં નાદાની છે
- ૨૭૦ અક્કતવાળો દરેક ચીજમાં નેકી જોશે, અને નાદાન દરેક વાતમાં નુકસાન જોશે
- ૨૭૧ અગર તું ખોતાના ઐય તરફ નજર કરીશ તો તું યીખતા ઐય હરગીજ શોધીશ નહીં
- ૨૭૨ તારો દોરત એ છે કે જે દરેક વખતે તારા ઐય જાહેર કરે
- ૨૭૩ નુકસાનવાળો વેહપારી એ છે કે ખોતાને દુન્યા માટે વેચે, અને ખુદા પાસે શયદાવાળી જે ચીજ છે તેને તરક કરે
- ૨૭૪ અમો અહલેઐતવા દુશમનો માટે ખુદાના ગઝબ અને ગુસ્સાના દરવાના મોઝા છે
- ૨૭૫ એ ચીજથી પરહેઝ કર કે જે ફત્તા થવાવાળી છે અને હમેશા રહેશે નહીં
- ૨૭૬ દસ્તરખાન ઉપર જે પડે તે ખાઈ નહીં કે તે દરેક બીમારી માટે દવા છે
- ૨૭૭ જેણે ઇમલામ કબુલ કર્યું તે સલામત રહ્યો, જેણે તકળાવ્યું કર્યું તે હલકો થયો

- ૨૭: જેણે પોતાની જામ નેક કરી તેના દોસ્ત ઘણા છે
 ૨૭૨ જેણે હક રીતે કામ કર્યું તેને ફાયદો મળ્યો
 ૨૮૦ જેણે સખર કરી તે ગની થયો
 ૨૮૧ જેણે પોતાની ખાહીશ પ્રમાણે કામ કર્યું તે હલાક થયો
 ૨૮૨ જેણે હુકમ કર્યો તેની ઉમર ટુંકી થઈ
 ૨૮૩ જેણે ગુનાહ કર્યો તે બેનજાની થયો
 ૨૮૪ જેણે સાચું કહ્યું તેને હીદાયત થઈ
 ૨૮૫ જેણે નેક અમલ કર્યો તેને નાજા મળી
 ૨૮૬ જેણે ખુદ સાથે મક્કર કર્યો તેજ મક્કરમાં ફસાણો
 ૨૮૭ જેણે અફસોબનાનો દામન પકડ્યો તે નાજા પામ્યો
 ૨૮૮ જેણે અમારા સાથે દુશમની કરી તે અસખ થયો
 ૨૮૯ જેણે અમારો હુકમ માન્યો તે મોટા મરાઓ પામ્યો
 ૨૯૦ જેણે અમારો રસ્તો મુઠી આપ્યો તે ગરક થયો
 ૨૯૧ જેણે પોતાના નફસ સાથે જાતી કરી તો એવું છેક તેણે તેની તારીફ કરી
 ૨૯૨ જેને ખુદાએ તઆલાએ વધારે ને અમત આપી તેને વાજબ છે કે ખુદાના બંદઓને આપે અને મહેરબાની કરે
 ૨૯૩ જેણે પોતાના નફસની તારીફ કરી તેણે તેને ઝગાહ કર્યો
 ૨૯૪ જેણે ખુદાની તારીફ કરી તે ગની થયો
 ૨૯૫ જેણે ખુદાને યાદ કર્યો તે જવાબ પામ્યો
 ૨૯૬ જેણે સોફાથી શરમ અને હયા કરી નહીં તે ખુદાથી પણ શરમ અને હયા નહીં કરે
 ૨૯૭ જે જીવતાથી કોઈને ફાયદો પહોંચે નહીં તે મુરદ સમાન છે

૨૬૮ જેણે પોતાની આખર ખોધને તારી પાસે સલામ કર્યો તેને તું
કાંઈ આપી પોતાની આખર બચાવીલે

૨૬૯ જે શખસ પુદાના દીનને સગત ગણશે તેને ખુદ જહાન્નમમાં
નાખશે.

૨૭૦ જેને ખુદાનો ખેદ હશે તેને ખુદા તમામ આફતોથી બચાવશે.
૩૦૧ જે દુન્યામાં ગમગીન અને હિંદસ રહેશે તેને ખુદા ક્યામતમાં
ખુશ કરશે અને બેહીશા આપશે.

૩૦૨ જે શખસ લેકેથી ડરશે તેને ખુદા તમામ ચીજોથી ડરાવશે.
૩૦૩ જે શખસ પોતાને હકીર સમજશે તે ખુદાને ધરશે અને અગર
ખુદાને બચાવશે તો હકીર થશે.

૩૦૪ જેને શક પેદા થયો તેનું ઇમાન ખરાબ થયું.

૩૦૫ જે શખસ વધારે ખાવાથી તેમજ તુકશાન વાળી ચીજ ખાવાથી
પરહેઝ નહીં કરે તેની બીમારી લાંબી થશે.

૩૦૬ જેણે બુદ્ધિ કર્યે તેણે પોતાની ઉમ્મર નાદક દુંડી કરી.

૩૦૭ કોઈ પાસે પોતાની હાજત જાહેર કરના કરતા નાહિમેદ થવું
બેકતાર છે.

૩૦૮ મરદનો શણગાર ઇદમ અને હીદમમાં છે.

૩૦૯ નાદાનોની સોહબત કરવી ખુરીમાં ખુરી ખલા છે.

૩૧૦ જે શખસ તારામાં ન હોય એવી તારીફ કરે તો બચુ કે તે
તારી મશકરી કરે છે અને જે તું તેને કાંઈ ઇનામ આપીશ નહીં
તો તેથી તે તારી વધારે મઝીમ્મત કરશે.

૩૧૧ અફઝલખાનોની સોહબત દીલને યવતુ કરે છે અને નફસને
શીફા આપે છે.

૩૧૨ અવલાદનું મરવું તે કમરનું દુટવું અને કલેજનું બળવું છે, અને બાઇનું મરવું તે હાથ અને બાજુનું દુટવું છે, અને આંસનું મરવું તે એક કલાકનો ગમ છે.

૩૧૩ મુનાશીકનું ઇલ્મ તેના કહેવામાં છે.

૩૧૪ મોઅમીનનો ઇલ્મ તેના અમલમાં છે.

૩૧૫ જે ઇલ્મથી કાયદો ન પોચો તે નક્કી દવા સમાન છે.

૩૧૬ અહલેમૈતે મોહમ્મદ સન્ને દેસ્ત રાખે કે તમારા ઉપર વાજીબ છે. જેમકે કુરઆનમાં ખુદાએ કુદસા અસ્અલોકુમ (તે હલલે સુન્ની) ફરમાવ્યું છે, અને ખુદાને વાજીબ છે કે તે તમોને પણ દેસ્ત રાખે, અને તમો હકાત્ર કમાઓ અને ઇસ્ના અશરીયા સાથે નેક કરો.

૩૧૭ સીન્નેહ રહમ કરવાથી ઊમ્મર લાંબી થાય છે, અને અજલ છેટે જાય છે.

૩૧૮ ઇલ્મથી ઉલ્લુ અલવું તે દક્ષી ઉપરથી પાણીમાં પડ્યા સમાન છે અને પોતે તથા પેતાના સાચાળાઓને ડુબાવે છે.

૩૧૯ નીચે લખેલી દસ ખસલતઓ જ્યારે ખુદા પાસે જશે ત્યારે ખેલીસ્તમાં જશે, તે ખસલતો આ છે-

૧ ખુદા એક હેત્રાની ગવાહી આપવી

૨ હૉ મોહમ્મદ મુરતદા સંવની પૈગમબરી ઉપર ગવાહી આપવી,

૩ ખુદા તરફથી આવેલી ચીજો ઉપર હમાન લાવવું

૪ નમાઝ કાયમ કરવી

૫ ઝકાત આપવી

૬ માહે રમઝાનના રોઝા રાખવા

૭ કાઅબાની ઝીયારત કરવી,

૮ તેની વીજાપત ઉપર ઇકરા કરવો,

૯ તેના દુશ્મનોથી છેડે રહેવું,

૧૦ મના થીએલી ગામનોથી પરહેઝ કરવી.

૩૨૦ કયામતની નીશાનીઓ નીચેની દસ બીજ છે,

૧ સુર્યનું મગરીખ તરફથી નીકળવું

૨ દજાલત મલ્લખિનું ખેરજ કરવું,

૩ તામ્બતુઃઅરઝનું જાહેર થવું

૪ ત્રણ ગૃહણ થવું, એક મશરીકમાં, બીજું મગરીખમાં ત્રીજું અરખના જઝીરામાં

૫ હજી ઇસા અનું આસમાનથીનીચે આવવું,

૬ ખારમા ઇમામનું ખેરજ કરવું

૭ યાજુજ અને યાજુજનું ખેરજ કરવું

૮ યમનની જમીનમાંથી જમીનના નીચેના ભાગમાંથી આગનું નીકળવું

૯ આગના એવા બડકા નીકળે કે કોઇને પોતાની પાછળ આવવા ન આપે

૧૦ તમામ લોકોને હશર તરફ હાંકશે,

૩૨૧ જ્યારે તમને ખુદની તરફથી પહેલાં આવનારી બક્ષીશો-નેઅમનો મળી સુગી છે ત્યારે નથુકગી (અપકાર) કરી પછી આવનારી બક્ષીશો અને નેઅમનોને રોકા નહીં.

૩૨૨ કીનાઅત (સંતોષ) એવી દોષત છે કે હજી નાંશ પામતી નથી

૩૨૩ જે માણસ અમલ (કાર્ય) કરવામાં આગસુ હશે તે પોતાના નસબ (કુળ)ના કારણથી કાંઈ લાભ પામી શકશે નહીં

૩૨૪ કોઇ નિષ્ફળતા પામેલા નિરાશ થએલા; અને સંકટમાં આવી પડેલાંની મદદે પહોંચવું અને તેના સંકટને દૂર કરવું મોહટા મોહટા થુનાહો (પાપો)નો કક્કારો (પ્રાયશ્ચિત) છે.

૩૨૫ હે ! માણસ ! જ્યારે યુગ્મજોતખાલા ત્હારા ઉપર પોતાની બક્ષીશો ઉપરા ઉપરી મોકલતો રહે છે, અને તું પાપોનાં હુએલો હોય છે ત્યારે ત્હારે બીહવુ જોઇએ.

૩૨૬ કોઇ માણસ પોતાના મનમાં ગમે તેટલી કોઇ વાત છુપો રાખે પરંતુ તેના બોલવા ઉપરથી અથવા ચહેરા ઉપરથી તેની ખચિત ખબર પડી જાય છે.

૩૨૭ જ્યાં લગી એવો મંદાડ છે કે તું હરીફરી શકે છે ત્યાં લગી આગલ કરે જ અને જ્યારે પુર્ણ કચાર થઇ જાય ત્યારે લાયરી છે. ૩૨૮ પોતાના ઝોહદ (પરહેઝગારી)ને લોકોથી છુપો રાખવો એ સર્વથી શ્રેષ્ઠ ઝોહદ છે.

૩૨૯ નેકી કરનારો એ નેકી કરતાં વધારે નેક છે અને પુરાઇ કરનારો એ પુરાઇ કરતાં વધારે પુરો છે.

૩૩૦ જ્યાંગરદ થા, નકામુ ખરચ કરનારો નથા નિયમિતપણે (એચા-તેલલ) ચાલ અને ખાવા પીવામાં તંગીથી ન વાત.

૩૩૧ સર્વ ઇચ્છાઓનો નાશ કરવો એ સર્વોત્તમ શ્રીમંતાઇ (તબંગરી) છે.

૩૩૨ જેઓ લોકોની સાથે એવી રીતે વર્તે છે કે તેમને તેઓ પસંદ કરતા નથી તેઓ સંબંધી લોકો એવી એવી વાતો કરે છે કે જેને તેઓ જાણતા નથી.

૩૩૩ જે માણસ લાંબી લાંબી આશાઓ બાંધે છે તે નકારો (અદઅમન) બની જાય છે.

૩૩૪ જે કુકર્મ (ગુનાહ) કર્યા પછી પશ્ચાત્તાપ થાય તે કુકર્મ અદલાલ
ની દ્રષ્ટિમાં પછાયાથી ગર્વ ઉત્તમન્ન કરે એવાં સુકર્મ કરતા વિશેષ સારું છે.

૩૩૫ વિજય (ફતેહગંદી) ચતુરાઈથી, અને ચતુરાઈ રક્ષાગ મળીથી
અને સુક્ષ્મ રીતિ, શુદ્ધ બેદે તુઠ્ઠી કાણુ કરવાથી, પ્રાપ્ત થાય છે.

૩૩૬ ઉદ્ધાઃ પુરુષ (કરીમ)ની આંખથી જ્યારે તે ભુખ્યો હોય ત્યારે,
અને નીચ માણુસની આંખથી જ્યારે તે પેટ ભરી ખેઠો હોય ત્યારે
અચના રહે.

૩૩૭ જ્યાં લગી ત્હારા ભાગનો ઉદય હશે ત્યાં લગી ત્હારા સર્વ
અંતઃકાંચોશ રહેશે.

૩૩૮ વૈર્યતા (સખર)ના બે વિભાગ છે એકનો સંકટ સમયે ધીરજ
ધરતો; અને બીજો પેતાના નફસની ઇચ્છાઓનો નાશ કરતો.

૩૩૯ જે માણુસ તને કે.ઇ કુકર્મ કરવાથી બીહવાતે છે તે તને
કોઇ વાતની ખુશખબરી સાંભળાવનાર માણુસ સમાન છે.

૩૪૦ જેમ એક એવું વૈજ્યાળ પ્રાણી છે કે છુટું મુકતાં કરડવા
દોડે છે. સંસારી લોકો ઉંઘમાં મુસાફરી કરતાં દાફલા સમાન છે.

૩૪૧ મિત્રો ગુમાવવા એ પણ એક પ્રકારના પરદેશમાં હોવાના (દુઃખ)
સમાન છે.

૩૪૨ કાઇને આશુ' (દાન) આપતાં શરમાઓ નહીં, કેમકે તદ્દન ન
આપવું આશુ કરતાં એ આશુ છે.

૩૪૩ પવિત્રતા (પાકદ મની) ઇમાનની શોભા છે.

૩૪૪ જ્યારે ખુદ્દિ-અક્કત્ર પરિપુર્ણતા (કમાવવો) પ્રાપ્ત કરે છે ત્યારે
ખોલવું આશુ થઇ જાય છે.

૩૪૫ માણુસ જે શ્વાંસ લેછે તે મૌત તરફ ઉતાવળથી જવા ડગલા

બસ્તો હોયની ! એ સમાન છે.

૩૪૬ જો દોગી અને દંબીયોની પાસેથી મળી આવે તો તેમની પાસેથી પણ જ્ઞાન-ઉદ્ધાપણને ગ્રહણ કરો કેમકે તે અરિતદોષની ખોવાઈ ગએલી પુંજ છે.

૩૪૭ માણસની કીમતનો અંદાજો, તેને સુધારનાર વસ્તુ વડે થઈ શકે છે. ૩૪૮ જોઓ જોહાદના રજુસંઘ્રમમાંથી સડીસલામત પાછા આવે છે તેઓની કિંમતિ સર્વત્ર ગવાય છે અને તેઓ બહેળા કુંટુંબ વાળા થાય છે.

૩૪૯ જો માણસ, “હું બાણુનો નથી” એમ કહેવાને લજી દરેક પ્રસંગે કિત્તે આપણાં તૈયાર રહે છે તે નાશ પામે છે.

૩૫૦ વૃદ્ધ પુરુષોની યોજનાઓ (તદ્યગીરે) અથવા યુક્તિઓ, યુવાન પુરુષોના રજુસંઘ્રમમાં દ્રઢપણે રહેવા કરતાં વધારે સારી હોય છે.

૩૫૧ જો માણસ અતઃકરણ પુર્વકનો પશ્ચાત્તાપ (તૈયા) કર્યા છતાં અને ખરાં મનથી ક્ષમા માંગવા છતાં (મસ્તેગદાર કર્યા છતાં) ખુદની કૃપાથી નિરશ થાય છે તેવા માણસથી હું અચાંખો પામુ છું.

૩૫૨ એ માણસ કે જે પોતાના વચ્ચ (ખોધ) વડે લોકોને ખુદની કૃપા (રહમત)થી નિરશ, તેમજ અદલાહના કાપ (અજાગ)થી નિર્ભય ન બનાવે તે ખરો કામિલ ફકીહ છે.

૩૫૩ ખારજી ટેંગામાંનો એક માણસ તહજજુદની નમાઝ પઢે છે અને કુરઆન પી તિલાવન કરે છે એવું જ્યારે આપે સાંભળ્યું ત્યારે ફરમાવ્યું સત્ત અને (શાયા) ઈમાનની સ્થાનિમાં સુઈ રહેવું, ઢોંગ બરી (મુનાંફકાની) નમાઝ કરતાં ઘણે દરજ્જે બેહતર છે.

૩૫૪ જ્યારે તમે કાંઈ નવી ખજાર સાંભળો ત્યારે એ ખજાર લાવનાર

- માણસની વાતને માતાં રિચાર કરો કેમકે માત્ર સાધારણ રીતે રિચારત કરનારાઓ ઘણાં છે, અને તેના પાપદંઘણાં ઓછાં છે
- ૩૫૫ ઝકાત અને ખેરાતના કાગળથી આકાશ ઉપરથી પોતાની રોઝી ઉતારી લાવો એટલે સદકાથી રોઝી વધે છે
- ૩૫૬ માણસના માથે કુટુંબનો જેટલો બોજ હોય છે તેના પ્રમાણમાં ખુદ તરફથી મદદ મળે છે.
- ૩૫૭ જે માણસ મધ્યમતા (મયાનારસી) ધારણ કરે છે તે મોહતાજ થતો નથી
- ૩૫૮ ઓછું કુટુંબ હોવું એક પ્રકારની તવંગરી છે.
- ૩૫૯ ગમ અને ફિકર અર્ધ થ ડાપણું છે.
- ૩૬૦ માણસ પોતાની જીભ લેકળ છુપેતો હોય છે એટલે બેઝવાથી તેની કદર કીંમતની ખચર પડે છે
- ૩૬૧ જે માણસ પોતાની કદર-કીંમત ઓળખી શકતો નથી તે હસાક થાય છે.
- ૩૬૨ દરેક માણસ માટે એક પરિણામ છે, સારું અથવા નરસું. એટલે સુકમો અને કુકમોનું પરિણામ
- ૩૬૩ દરેક આવનાર વસ્તુ પાછળ જતી જાય છે આં જે પાછળ જાય છે તે જાણે હતીજ નહીં !
- ૩૬૪ જે કે સમરનો સમય લાંબાતો હોય તો પણ સમર કરનાર ફતેહ પામ્યા વિના રહેતો નથી
- ૩૬૫ જે માણસ પોતે કલંકિત (નોદમતાની) જગ્યાએ જાય છે તેણે બદલુમાની કરનારાને ઠપકો આપવો જોઈએ નહીં
- ૩૬૬ જે માણસ પોતાના ભેદને છુપો રાખે છે તે અખતેયારનો માસિક હોય છે.

૩૬૭ ત્રિશ્યાભિમાન એટલે પોતાને પુણ્ય (કામિલ) સમજવો, ચદતી કરતાં અટકાવે છે.

૩૬૮ શુ ૧૬ ન કરવા, એ તૈય્ય કરવા કરતાં વધારે રોલ છે.

૩૬૯ પેતાના મનમાનું કપટ દુર કરવા વડે ખીન્નઓના મનનું કપટ દુર કરે.

૩૭૦ કાંઈ (અમલ) કરવામાં આગસ કરવાનું પરિણામ પરતાવે. અને ચેતતા રહેવાનું પરિણામ સદામતી છે.

૩૭૧ જે દાવા નિરૂદ્ધ હોતા નથી પણ તેમાંનો એક ખચિત જીંદો હોય છે.

૩૭૨ જે માણસ સખર કરી શકે નથી તેને જે સખરી મારી નાખે છે.

૩૭૩ હે ! માનવ ! તું પોતાની રાત દહાણી મેહનતથી જે કાંઈ વધારે કમાય છે તેને સાંભળી રાખવા તું ખીન્નઓનો ખજાનચ છે. ૩૭૪ જે માણસી નુકશાન વડે તને શિક્ષા (નસીહત=ઈવરત) મળે તે નુકશાન નથી.

૩૭૫ જ્યારે અદલો લેવાની શક્તિ હોય ત્યારે માફી, અને જ્યારે અદલો લેવાની શક્તિ ન હોય ત્યારે સખર-(ધરત) એ અને ક્રોધ (ચુરસાને) રોકે છે.

૩૭૬ માણસને જીંદગીની મજેલી મોહકત એક મજબુત દલ છે. ૩૭૭ દરેક વાસણ, તેમાં ભરવામાં આવતા પદાર્થના કારણે સાંદડું થતું જાય છે, પરંતુ ઇંદમડું વાસણ જ્યમ જ્યમ તેમાં વધારે ભરવામાં આવે છે ત્યમ ત્યમ વધારે વધારે પડોળું થતું જાય છે.

૩૭૮ સહનશીલ (હલીમ) પુરૂષને તેની સહન શિક્ષતા (દિલ્મ) વડે પહેલો જે લાભ મળે છે તે એ છે કે અજ્ઞાન વિરૂધ્ધ લોકો તેના મહદગાર બને છે.

૩૭૯ જે તું સ્વભાવે સહનશીલ નથી તો સહનશીલ બનવાના પ્રયત્નો કર, કેમકે જે માણસ કોઇ કૌમતું મળતા પણું ધારણ કરે છે તે વહીવી તેમાંનો એક થઇ જાય છે

૩૮૦ માણસનું મિથાલીમાની હોવું તે તેની બુદ્ધિયોના અદેખામાંનો એક અદેખા છે એટલે મીથાલીમાની નિર્ણય લાભ પામી શકતો નથી

૩૮૧ સ્ત્રીતીના ફેરફારથી માણસના મુગપણાની ઝોળખાણ થાય છે

૩૮૨ માત્ર જન (અનુમાન) ઉપર વિશ્વાસ રાખી કોઇ બાબતનો એક કસ ચુકાદો કરવો એ ન્યાય (અદલ) નથી.

૩૮૩ પરંતુ આ અનુપમ ગુણ ખસ સહેલીન લોકો વીના પીળાઓને નસીબ થએલો હોતો નથી

૩૮૪ લજ્જા (હયા) નો ગુણ જે માણસને પોતાનો જતમો પેદરવેશ તે માણસના અંત્રીમાં જોઇ શકતા નથી

૩૮૫ કોઇએ આપને ઇમાન વિશે સવાલ કર્યો તો ફરમાવ્યું કે મન વડે ખુલ્લો જોળખવાને, જીભ વડે તેની તવહીદ (એકતાતા) નો એક શર કરવાને, અને અવયવો વડે અમલ કરવાને ઇમાન કહે છે

૩૮૬ આરત (સ્ત્રી) પગથી કે માથા સુધી શર (ચાપાચર) છે અને તેણીમાં જે કાંઇ છે તે પણ શર છે, પરંતુ તેણીનું હોવું જરૂરી છે

૩૮૭ જે માણસ આગસુ હોય છે તે પોતાના હકોને અને જે આડીયાઓની વાત માનનાર (કાનનો કાચો) હોય છે તે પોતાનાં મિત્રોને ખોઇ જોડે છે

૩૮૮ દરેક નેઅમતમાં અલગાલગી હક છે જે તેના હકને પુરો કરે છે તેની નેઅમતને તે વધારે છે, અને જે હકો પુરા કરતો નથી તે પોતાની નેઅમતના નાશ માટે શરત બાંધે છે

૩૮૯ જે કામ ત્હારા માટે સારું અનુમાન કરે તો તેના અનુમાનને સત્ય સાબીત કરી દેખાડ એટલે જે તને કામ પરહેજગાર સમજે તો પરહેજગાર બનવાની કોશીશ કર

૩૯૦ ધમાનદાર લોકોના ઝૂન એટલે ગુમાનથી બચતા રહો કેમકે ખુદાએ તેમની જીભ ઉપર હક (સત્ય) પેદા કરીધું છે એટલે ધમાનદારોનો મન જુડો હોતો નથી

૩૯૧ સંતોષ-(કિમઅત) એક પુરેપુરી બાદશાહત છે. અને વિવેક એક ઉમદા બક્ષીશ છે.....ખરેખર સંતોષ એક પવિત્ર અને સ્વ-ચ્છ જાંઠગી છે

૩૯૨ હું મોઅમેનીનનો સરદાર છું અને માલ દુબ્દ અને પાપીયા-ઓનો સરદાર છે

૩૯૩ મુફ્લિસી (કંગાલ પાણુ) માણુસ પાસે સર્વ પાપો કરાવે છે

૩૯૪ એકાંતમાં પાપમય કત્યો ગુનાહો કરવાથી બચતા રહો કેમકે એ સમયે જે તમારો શક્ષી છે તેજ ન્યાયાધિસ (હાકિમ) છે. એ-ટલે ખુદા

૩૯૫ જે ગુનાહને ગુનાહ કરનારો હલકે સમજે તે ગુનાહ સર્વથી મોહટો અને સખત છે

૩૯૬ જાન્નિમ પુરુષની ત્રણ નીશાનીયો છે ૧—પોતાથી મોહટી પદ-વીના માણુસની આગુઓ ન માનવી ૨—પોતાથી હલકી પદ-વીના એકો ઉપર જુન્નમ કરવો ૩—ઝાલીમોની મદદ કરવી.

૩૯૭ જે ઐમ (દોષ) ત્હારા પેતામાં હોય તે ઐમ બીજાને લગા-ડવો એ સર્વથી મોહટો ઐમ છે

૩૯૮ આપો પુછ્યું કે જે કામ માણુસના ધરનો દરવાજો બંધ

કરવામાં આવે અને તેમાં તે માણસને મુકાબમાં આવે તો તેને રોઝી ક્યાંથી મળશે ? હજરતે ફરમાંબુ' જ્યાંથી તેનું મૌત આવશે ઉલ્લેખ ને માણસ પોતાની ઇજ્જત આખરે ગુમાવવી ચાહતો ન હોય તેણે લોકોની સાથેનો વિવાદ અથવા ઝગડો લગી દેવો નેહએ ૪૦૦ જ્યારે તમે અલ્લાહની દરગાહમાં કાંઈ સવાલ કરનારા હો ત્યારે પહેલાં અને છેલ્લા હજરતે મોહમ્મદ સં અને તેમની આલ ઉપર દરદ પઢો કેમકે અલ્લાહ પહેલી અને છેલ્લી બાબતો (દરદો) ને કબુલ કરે અને વચલી બાબત (દોઆ) ને કબુલ ન કરે એમ બની શકે નહીં

૪૦૧ તક (મૌકો) મળવા પહેલાં ઉતાવળ કરવી, અને તક મળે ઢીંગ કરવી મુખ્ય છે

૪૦૨ જ્યાં સુધી તે મુખ બહાર વાત નથી કહે ત્યાંસુધી તે તહારા બંધન (કેદ)માં છે; અને જ્યારે તુ મુખ બહાર વાત કહે છે ત્યારે તું તેના બંધનમાં આવી જાય છે...તો...જેવી રીતે તું સોના ચાંદીને સાવચેતીથી સંભાળે છે તેવી રીતે તું તહારી જીમને સંભાળી રાખ, કેમકે કેટલીક વાતો એવી હોય છે કે જેથી માલ દોલતને તુકસાન પહોંચે છે અને ખુદશા અઝાબને પત્ર થાય છે

૪૦૩ જે તું જાણુ તો નથી તે સંબંધી ન બેસ; બલકે જે જાણુ છે તે પણ બંધુ ન કહે...કેમકે ખુદાએ તહારા સંબંધ અવધવો ઉપર અમુક ફરજો મુકી છે જે આધારે કયામતના દિવસે તે તહારા ઉપર હુજ્જત કયામ કરશે

૪૦૪ ખુદા તને શુનાહ કરતાં જુવે અને ઇઆદત કરતાં ન જુવે એથી ખીહતો રહે; નહીં તો તું તુકસાન પામનારાઓમાં ગણાસશ

અને જ્યારે ત્હારામાં તાકાત હોય ત્યારે તેને ઇલાદમાં વાપર, અને જ્યારે કમ તાકાત થાય ત્યારે ગુનાહો કરવામાં પણ કમ તાકાત આની જ.

૪૦૫ દુન્યાના ફેરફારો અને તેના અકસ્માતોને જોવા છતાં તેના (દુન્યા) ઉપર વિશ્વાસ રાખી એસવુ મુખાષ છે...અને નેકીના કામો માટે સલાખ (પુન્ય) મળવાની ખાત્રી હોવા છતાં તેનથી ગદગદત દરવી એ ચોખ્ખું તુકસાન છે...અને કોઇની પદ્ધિ દરી લીધા પડેલાં તેનો ભરોસો કરવો કમ અક્કલી અને બેહુશી છે.

૪૦૬ દુન્યા અલ્લાહની નજરમાં તુચ્છ અને દલકી છે એનું મોહકું સીદ્દાંત એ છે કે, જ્યારે તેની (ખુદાની) આજ્ઞાઓને ભંગ કરવામાં આવે છે ત્યારે તે દુન્યા મેળવવાના કારણથીજ હોય છે...અને ખરી અને વાસ્તવિક બક્ષીસો જે ખુદાની પાસે છે તે દુન્યનો લાગ કંપી રિના પ્રાપ્ત થતી નથી.

૪૦૭ દુન્યા પ્રાચે ધિક્કાર રાખ ખુદા તને એના એમો જણાવશે અને અલ્લાહ તેથી ગાફીલ નથી કેમકે તે ત્હારથી ગાફીલ નથી.

૪૦૮ દુન્યામાંથી તમને જે કાંઈ મળે તે હયો; અને જે કાંઈ જતું રહે તેનાથી મોહ ફેલો અને જો તમે એગ કરી શકતા નહોતો તેને પામવામાં સારાં સાધનો ધારણ કરો એટલે કોઈ નુબ્તયઝ સાધન પડે દુન્યાને ન મેળવો.

૪૦૯ જે માણસ, એક ખીજાથી તિરદ્દ હમ્દાઓ પુર્ણ કરવા માટે, જે સાધનો વાગે છે તે સાધનો તેને મદદ કરતાં નથી એટલે તે નિષ્ફળતા પામે છે.

૪૧૦ જ્યારે અમ્માર બિન યાસિર, મોગીરા બિન શઅળા નામના

માણસની સાથે સલાહ જવાબ કરત હતા ત્યારે હકારતે અલી અઠ
કરનાવ્યું—“હે અમ્માર ! એનો ખ્યાલ મુકાદો, કેમકે તેણે જે ખાગત
તેને દુન્યાની પાસે બનાવે એ બાબત દીકરાંથી લીધી છે, અને તેણે
બાણી જોઇને પોતાને શંકાઓમાં નાખ્યો છે એટલા માટે કે તે
શંકાએને પોતાની તકલીફોના બદલા તરીકે આગળ ધરે.

બાણીજ રહસ્યથી બ પુર વાણી છે નક્ક મા સલાહ જવાબ કર
મારાઓની સાથે જગડવું નક્કમું છે.

૪૧૨ જેણે તને બેલનો કીધો એની વિશ્વ પોતાની જબની તરફને
પ્રાપ્ત નહી, અને જેણે તને પૈસા કરી સારો (દુસ્ત) બનાવ્યો તેનો
વિશ્વ પોતાની સુખાપાનો ઉપયોગ કર નહીં બાતર્ય એ છે કે ખુ
દાની મત વિશ્વ પોતાના દલ્લ બને બેલવાનો છડાનો ઉપયોગ
કરો નહીં.

૪૧૨ બીજા કોઇની જે વાતને તું પસંદ કરતો ન હોય તે વાતથી
ત્હારે દુર રહેવું એ ત્હારા જીવ માટે ઉત્તમ અદબ છે.

૪૧૩ જે તુ કુત્તિન (સારીફ) પુરખા પેઠે સખર કરે તો સાફ છે
નહીં તો ચોપગાઓની જેમ આખર ત્હારે લાચારીથી સખર કરવો
પડશે.

૪૧૪ બખીલી સમય એણેને એકલી કરનાર છે તે એક એવી દેરી
છે કે જે વડે માણસ દરેક પાપ તરફ ખેંચાય શકે છે.

૪૧૫ “ દુન્યા હેતરે છે; તુકસાતમાં નાખે છે, અને પમાર થઇ
જાય છે અદકાહે તેને દોસ્તોને સલામમાં આપવા પસંદ કરેલ નથી
તેમજ પોતાના શત્રુઓને અઝામમાં આપવા પસંદ કરેલી નથી
(એથી ખુરી બીજી કઇ વસ્તુ ?) અને દુન્યાદાર એ કાફરા સમાન

છે કે જે પડવ નાંખતો હે.૫ એટલામાં કારલાનો સરદાર તેમને કુચ-
નો હુકમ આપે

૪૧૬ નમ્રતા માણસનું કુટુંબ છે. એટલે નમ્રતા સહુ કોઇ બની
જાય છે

૪૧૭ માણસ એક લાચાર અને નિરાધર ઉત્પત્તિ (બનાવટ) છે.
તેની જીંદગીનો સમય છુપો છે તેના ઉપર કયા કયા રોગો આવનાર
છે તેની તેને ખબર નથી અને તેના કૃત્યોની નોંધ (અમલ નામુ)
સંભાળથ સખવામાં આવેછે એક મચ્છર જેવો જાંતુ તેને દુઃખ દઇ
શકે છે. પાણીથી હાક થઇ શકે છે.....અને પરશેવો આવવાથી
દુર્ગંધી બને છે

૪૧૮ સહન સિલતા અને નમ્રતા એક પડો છે જે ઐમોને છુપાવે
છે અને આકલ એક ધારવાળી તલવાર છે...તો...સહન સિલતા અને
નમ્રતા વડે તમે તમારા ઐમોને છુપાવો, અને અકસ્મતની ધારવાળી
તલવાર થકી નફસ (જીવ) ની ધમ્છાઓનો સંહાર કરો

૪૧૯ અલ્લાહ તઆલા પોતાના કેટલાંક બંદાઓને એટલા માટે
માલ દોલત આપે છે કે તેઓ ખુદાના (મરીબ) બંદાઓને કાયદો
પહોંચાડે જ્યાં સુધી તેઓ તે જક્ષીશે બીજાઓ માટે ખરચતા રહેશે
ત્યાં સુધી તે જક્ષીસો ખુદા તેમના હાથમાં રહેવા દેશે, અને જ્યારે
તેઓ બીજાઓ માટે વાપરતાં અટકે છે ત્યારે ખુદા તેમના હાથમાંથી
લઇ બીજાઓને સોંપે છે

૪૨૦ માણસે એ વાતો ઉપર ખરોંસો કરવો જોઇયે નહીં. ૧-તંદુ-
સ્તી. ૨-અમીરી (તરંમરી) માણસ સારો બધો હોય છે અને

અચાનક માંદો થઈ જાય છે, અમીર હોય છે અો ધડીમાં કંગાલ બની જાય છે

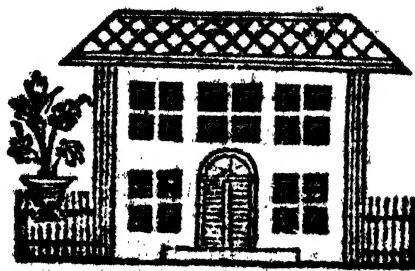
૪૨૧ જે માણસ પોતાની ફાજતો કાઢી ધમાનદાર માણસ આગળ ધરે છે તે જાણે અસ્લાહની આગળ ધરે છે, અને જે માણસ કાઢી કાઢીની સામે ધરે છે તે જાણે અસ્લાહની વીરુદ્ધ ફરિયાદ કરે છે.

૪૨૨ આપે ઇલાહ દીવસે ફરમાવ્યું—ઇલાહ એ માણસની ગણો કે જેના રોજા ખુદાએ કબુલ કરીધા અને જેની નવાહીલોને શુકરને પાત્ર ગણી ખરી વાત એ છે કે જે દીવસે માણસ કાઢી ગુનાહ ન કરે તે ઇલાહ દીવસ છે.

૪૨૩ કયામતના દીવસે સર્વથી વધારે નિરાશ અને દુઃખી એ માણસ થશે કે જે હરામથી માલ કમાયો હશે અને બીજાં તેના વારસ બની બેઠો હશે, અો તે એટલે વારસ અસ્લાહની રાહમાં વાપરી જન્મનમાં ગયો હશે અને પહેલો દોઝખમાં—

૪૨૪ જે માણસ દુન્યાનો માલ એકઠો કરવાની કાશીશોમાં થાકી ગયો હોય અને ખુદાએ તેને મદદ કરી ન હોય (એટલે તેને માલ આપ્યો ન હોય) અને આખો નિષ્ફળતા પામી મરી જઈ પોતાને સીર અસ્લાહની જવાબદારી લઈ ગયો હોય તેના જેવો તુકસાન પામનાર અને દુર્ભાગી બીજો કાઢી નથી.

૪૨૫ પરહેજગારી સર્વ નીતિની સરદાર છે.

ઈસ્લામી કીતાબો વી નું ટુંક લીસ્ટ.

૧ કુરઆને શરીફની ઉમદા તરસીર અસલ અરબી ખુશનુમ આ-
યનો તેની પાછળ તેજ આયનો ગુજરાતી શેબીના મોટા હરફમાં તથા
તરજુમે તે પછી તરસીર વાવીજ વીં વીંથી ભરખુર મેટા રૂંડો
પેજમાં કે જે રૂમલ ૮ પેજ ૫૬૦૦ પેજ થયાં તેના દસ દસ સો-
મારાના ૩ ભાગ છે. પાકા પુંઠા સાથે પોરટેજ રજીસ્ટર સુધ્યાં પહેલા
ભાગના ૩ ૧૨) તે પછી દરેક ભાગના ૨. ૧૦) ત્રણે ભાગના ૩ ૩૦)
આફ્રીકા વીં માર્ટે પાંચ ભાગ દર્શા છે પોરટેજના તથા બે પુંઠાના
૩. ૪) વધારે કુલ ૩ ૩૪) હીંદુસ્તાનના પાંચ ભાગના ૩. ૩૧).

૨ અમ્માનો પારો જેની અંદર ૩૭ સુરા છે, પહેલે અરબી ખુ-
શનુમા હરફમાં આયનો અને તેની પાછળ તેજ આયનો ગુજરાતી
મોહટા શેબીના કાઠપમાં તેની નીચે ગુજરાતીમાં તરજુમે અને તે
પછી તેના તરસીર છે હદીયો ૩. ૧૧) પોરટેજ ૦) આફ્રીકાના બન્ન
૯ ખલફત મસાએમ નામની પચાસ મજલીસોની કીતાબ
હદીકએ રાહાફત, તેહફતુલ મસાએમ, ખુશનુમે બે હીફત,
વીં વીં મતલબ પુરો પડના ઉમદા જિનદા રીવાયતો સુરી.
પચાસ મજલીસોની કીતાબ તૈયાર કરી છે, કીમત રૂ ૨) પોરટેજ
૦) આફ્રીકા વીંના ૦) ક્રિયા કાગળ વાળીના જાઠ અનાવધારે.

૪ રાહુનખત માસીક એપાન્યુ ઉમદા ઉમદા હીન હસ્તાગની ખા-
બનો હીકાયતો હદીસો કીરસા વીં થી ભરખુસ્થી ૩૨ પેજમાં નીકળે
છે જેનું ૧૬મું વરસ આલે છે વરસ ૧ના અગાડી ૩૨) આં ૩૦ રૂ.
૫ ગુરેહમાન બે માસીક એપાન્યુ હમામે હુસયન અં ની સુસો
ખતની રીવાયતો મરસીફ તથા સલામ વીં તથા મોઅજ્જા ફઝાએલ
વીં ૩૨ પેજમાં ૧૪ મું વરસ આલે છે, વરસ ૩ ૧ આફ્રીકા રૂ. ૧
રાહુનખત ન લીએ તેનો રૂ. ૦ વધારે

६. अथवा...
 ७. अथवा...
 ८. अथवा...
 ९. अथवा...
 १०. अथवा...

११. अथवा...
 १२. अथवा...
 १३. अथवा...

१४. अथवा...
 १५. अथवा...
 १६. अथवा...
 १७. अथवा...
 १८. अथवा...

१९. अथवा...
 २०. अथवा...
 २१. अथवा...
 २२. अथवा...
 २३. अथवा...
 २४. अथवा...
 २५. अथवा...

२६. अथवा...
 २७. अथवा...
 २८. अथवा...
 २९. अथवा...
 ३०. अथवा...

३१. अथवा...
 ३२. अथवा...
 ३३. अथवा...

१८. ...
१९. ...
२०. ...
२१. ...
२२. ...
२३. ...
२४. ...
२५. ...
२६. ...
२७. ...
२८. ...
२९. ...
३०. ...
३१. ...
३२. ...
३३. ...
३४. ...
३५. ...
३६. ...
३७. ...
३८. ...
३९. ...
४०. ...
४१. ...
४२. ...
४३. ...
४४. ...
४५. ...
४६. ...
४७. ...
४८. ...
४९. ...
५०. ...
५१. ...
५२. ...
५३. ...
५४. ...
५५. ...
५६. ...
५७. ...
५८. ...
५९. ...
६०. ...
६१. ...
६२. ...
६३. ...
६४. ...
६५. ...
६६. ...
६७. ...
६८. ...
६९. ...
७०. ...
७१. ...
७२. ...
७३. ...
७४. ...
७५. ...
७६. ...
७७. ...
७८. ...
७९. ...
८०. ...
८१. ...
८२. ...
८३. ...
८४. ...
८५. ...
८६. ...
८७. ...
८८. ...
८९. ...
९०. ...
९१. ...
९२. ...
९३. ...
९४. ...
९५. ...
९६. ...
९७. ...
९८. ...
९९. ...
१००. ...